

Michael McCollum
ANTARIO AUŠRA

Mokslinės fantastikos romanas ir apsakymas

Kai Antario žvaigždė virto supernova, Altos kolonistai pasijuto atkirsti nuo likusios žmonijos dalies, nes siaubinga smūginė banga sunaikino daugumą perėjimo taškų. Negana to, milžiniškas kovinis erdvėlaivis įskriejo į Altos sistemą. Visa laimė, kad šis monstras siaubingai sužalotas, jo įgula negyva. Altiečiams tai rimta problema: jeigu šį gigantą, kuris lengvai galėjo sunaikinti visą Altos kosminį laivyną, šitaip "sutaršė" kažkokie ateiviai, vadinasi, jie jau čia pat...

Iš anglų kalbos vertė VLADA BAUBONIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

393 tomas. Serija įkurta 1990m.

Michael McCollum ANTARES DAWN

Arizona, Sci-Fi Arizona, 2002

Copyright © by Michael McCollum, 1986

Cover art copyright © Manchu, 2002

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

Turiny

Michael McCollum
ANTARIO AUŠRA

F. L. Wallace
BOULDENO ŽVĒRELIS

Michael McCollum

ANTARIO AUŠRA

1

Nusileidimo vartelė krito galu žemyn į baltai žydrą planetą. Iš lauko pusės jau kilo viršgarsinis vėjas, jo dvelksmas gaubė valtės korpusą vos pastebimu plazmos švytėjimu.

Viduje gi vėjas buvo labiau jaučiamas nei girdimas, tiktai pirmieji stabdymo trūkčiojimais žadėjo šiurkštų nusileidimą.

Kapitonas leitenantas Ričardas Dreikas, kreiserio "Diskaveris", priklausančio Altos kosminiam oro laivynui, vadas ir vienintelis valtės keleivis, gulėjo prisisekęs prie antiperkrovos krėslu ir žiūrėjo į apžvalgos ekraną. Dreikas buvo vidutinio ūgio, lieknas, tamsiaplaukis, jo išblukęs įdegis rodė, kad žmogus pastaruosius mėnesius praleido kosmose. Veide su išsišovusiais skruostikauliais ir plačia nosimi ryškiai spindėjo žalios akys. Dreikui buvo trisdešimt penkeri, tačiau jis atrodė jaunesnis. Kareiviškai trumpai kirpti plaukai jau buvo truputį žilsnelėję, kairysis antakis pažymėtas balkšvu randu - pasekmė traumos, patirtos mokyklinė-

se varžybose.

Dreikas susimąstęs stebėjo valties sparnu slystančius plazmos srautus. Rašte su atžyma "visiškai slaptai", pasirašytame paties admirolo Dardano, Ričardui buvo nurodoma nedelsiant vykti į Altos sostinę Houmportą, į Admiraliteto pastatą.

- Kuo mes nusipelnėme tokios garbės? - pasidomėjo pirmasis vado padėjėjas Bela Martsonas, kai Dreikas jam parodė įsakymą.

- Galbūt jis sužinojo apie tas generatorines rites, kurias mes palikome Felisičio bazėje, kai vyko remontas? - pusiau juokais pastebėjo Dreikas.

Martsonas papurtė galvą:

- Jau prieš dešimt metų reikėjo jų atsikratyti.

- Mūsų tai neišgelbės, jei Dardanas nusprendė, jog pats laikas pareikalauti iš Parlamento papildomų asignavimų.

- Jūsų teisybė, kapitone, - nusišypsojo Martsonas. - Ar įsakyti pasiuntiniui, kad paruoštų jums šarvuotą aprangą?

Dreikas nusijuokė:

- Nieko sau idėja. Man tikrai jos gali prireikti.

Valtis nusileido Houmporte po patekimo į Al-

tos atmosferą praėjus keturiasdešimčiai minučių. Vos nusileidus Dreikas atsisegė diržus ir išėjo į šliuzą, kur valties pilotas nervingai stebėjo išorinio trapo manevrus.

- Kas yra, šefe? - paklausė Dreikas. - Nepasitikite uosto darbininkais?

- Patikėti "Moli" šitiems netikšoms, kapitone? Ne, sere! Jie gi toliau savo nosies nemato.

Valtis nusileido jau po saulėlydžio, bet tūkstančių vatų stiprumo kosmoso uosto prožektoriai naktį pavertė diena. Dreikas matė, kaip trapas prigludo prie valties korpuso. Pilotas davė leidimą, ir kapitonas perėjo į keleivinį terminalą.

Pastate jo jau laukė komodoras Duglas Vilsonas. Jam vadovaujant Dreikui teko tarnauti trejetą kartų ir per tą laiką jis puikiai išmoko suprasti Vilsono nuotaiką. Dabar aiškiai matėsi, kad komodoras susijaudinęs ir bando tai nusišlepti.

- Džiaugiuosi jus matydamas, Ričardai, - sveikinasi su juo Vilsonas. - Kaip pavyko nusileisti?

- Pakankamai kietai, sere. Man nuo Akademijos laikų nebuvo tekę nerti atmosferon maksimaliu pagreičiu. Kas čia vyksta?

- Admirolas jums papasakos. - Komodoras išvengė tiesaus atsakymo. - Eime, mūsų laukia automobilis.

Vilsonas nusivedė Dreiką prie Admiraliteto limuzino. Vairuotojas padėjo kapitonui pakrauti daiktus ir užėmė savo vietą prie valdymo pulto, o karininkai įsitaisė ant galinės sėdynės. Iki Admiraliteto buvo maždaug dešimt kilometrų.

- Kaip laikosi jūsų mergina? - pasiteiravo Vilsonas, kol vairuotojas manevravo sudėtingame transporto sraute.

- Sintija? Normaliai, sere. - Dreikas parodė į savo krepšį. - Štai, tikėjaisi ją aplankyti.

Vilsono veide atsispindėjo kažkokie nesuprantami jausmai.

- Bijau, kapitone, kad ilgai jūs čia neužtruksite.

- Tikrai? - Dreikas net kilstelėjo antakius, tačiau komodoras neužkibo ant šitos meškerės.

Jis atsilošė ant sėdynės, žvilgsniu palydėdamas bėgančius atgal tamsius medžius.

Keletą minučių buvo tylu, paskui vairuotojas parodė į rytinį horizontą.

- Antario aušra, ponai!

Dreikas pažvelgė į rytus. Šešiasdešimt kilo-

metrų driekėsi Kolgeito kalnų virtinė. Snieguotos viršūnės, spindinčios saulėje, ir miškingi šlaitai, taip mėgstami holokubų gamintojų. Naktį kalnai priminė dantytą juodą sieną, kylančią virš horizonto. Dabar iš už centrinės kalnagūbrių viršūnės kilo ryškiausia baltai žydra žvaigždė. Peizažas aplinkui keitėsi akyse. Padriki debesys, atspindintys blyškia oranžinę Houmporto žibintų šviesą, staiga sutviska žydrai; tamsus miškas iš abiejų pusių suspindi sidabru; į vakarus per kelią nusidriekia juodi šešėliai.

- Čia visada taip? - paklausė Dreikas, parodęs į vaizdą už limuzino lango.

Vilsonas linktelėjo:

- Nuo tada, kai supernova pateka po saulėlydžio. Iki tol buvo tiesiog žvaigždė, matoma dienos šviesoje.

- Iš orbitos ji ir dabar taip atrodo. - Dreikas keletą sekundžių tylėdamas žiūrėjo pro langą.

- Kas galėjo pagalvoti, kad katastrofa atvers tokį grožį?

Pirmasis racionalią gravitacijos teoriją pasiūlė seras Izaokas Niutonas 1687 metais.

Pasak jo "Matematinė gamtos filosofijos pa-

grindų", gravitacija - tai jėga, kuria kiekvienas Visatoje esantis atomas traukia prie savęs kitus atomus. Niutono išsakytų idėjų niekas nepaneigė maždaug du šimtus penkiasdešimt metų. Jo teiginiai susvyravo 1916 metais, kai Albertas Einšteinas suformulavo savo bendrąją reliatyvumo teoriją. Jis tvirtino, kad gravitacija nėra jėga, o tik masės sukeltas erdvės ir laiko kontinuumo vingis. Niekas rimtai nesuabejojo Einšteino supratimo apie pasaulį teisingumu, kol 2078 metais Baširbenas Suleimanas išleido savo monografiją apie makrogravitacinius efektus.

Suleimanas dirbo Mėnulyje, Farsaido observatorijoje. Visą gyvenimą jis nustatinėjo tikslias kelių tūkstančių artimiausių žvaigždžių buvimo ir judėjimo pozicijas. Po dviejų dešimtmečių Suleimanas buvo priverstas pripažinti, kad Einšteino gravitacinių vingių modeliai negali adekvačiai paaiškinti šviesulių išsidėstymo dangaus skliaute. Nesutapimai su teorija buvo nežymūs ir sunkiai registruojami, bet jie buvo. Suleimanas negalėjo jų paaiškinti trikdžiais bei matavimų netikslumais, skirtinai negu astronomai, dirbusieji Žemės atmosferos sąlygomis. Kuo ilgiau jis dirbo, tuo labiau įsitikino, kad erdvė išsikreivina ne tik būdama

arti žvaigždžių ir planetų, bet dar ir pati susirangiusi ilgomis klostėmis, besidriekiančiomis per tūkstančius šviesmečių.

Erdvės bei laiko kontinuumo daugiamatiškumo idėja nėra nauja. Klasikinis erdvėlaikis turi keturis matmenis, tris erdvinius ir vieną laiko: aukštyn-žemyn, pirmyn-atgal, dešinėn-kairėn, praeitis-ateitis. Bet jeigu keturmatis erdvėlaikis iškreiptas (pagal Einšteiną), tada turi būti dar vienas matmuo, kur jis išsikreipia. Jeigu bendroji reliatyvumo teorija teisinga, tai erdvėlaikis turi bent jau penkis matmenis. Baširbenas Suleimanas pridėjo prie jų dar vieną - šeštą. Jis manė, kad jeigu Einšteino erdvė išsikreipia penktame matmenyje, tai jo - šeštame. Norėdamas atskirti šias dvi sąvokas, jis įvedė "vertikaliai" poliarizuotą iškreiptą erdvę - juk žmogaus vertikalės suvokimas siejasi su gravitacija, erdvės iškreipimo pasekmė, - ir "horizontaliai" poliarizuotą iškreiptą erdvę.

Suleimanas kėlė hipotezę, kad ilgos, sudėtingai išlenktos erdvės klostės prasideda didžiulėje juodoje skylėje, užimančioje Galaktikos centrą. Pastebėjęs, jog klostės išsidėsto išilgai spiralinių galaktikos vijų, jis taip pat manė, kad jos dalyvauja žvaigždžių formavimosi procese, besisukdamos renka tarpž-

vaigždinę medžiagą. Tai paaiškino, kodėl taip dažnai atsiranda žvaigždės spiralinės vijose.

Iki gyvenimo pabaigos Suleimanas tobulino savo teorijas. Būdamas devyniasdešimt dvejų metų jis įrodė, kad gravitacija - iškreipimas penktame matmenyje - sudarko šeštojo matmens klostes maždaug taip, kaip lizė - šviesos spindulį. Jis matematiškai įrodė, jog susidūrus su žvaigždžių mase klostė fokusuojasi ribotoje erdvėje. Dažniausiai šitas efektas mažai pastebimas. Tačiau kartais fokusas toks stiprus, kad erdvėlaikio audinys plonėja ir klostėje susidaro išėjimas.

Praėjus dvidešimčiai metų po Suleimano mirties, mokslininkai surado klostėms praktinį pritaikymą. Jie vienoje iš dviejų Saulės sistemos klosčių pastatė laivą ir tikslingai išmetė energiją, kad erdvė išsikreiptų dar labiau. Laivas įkrito į klostę ir akimirksniu atsidūrė prie kito išėjimo iš jos. Tyrinėtojų laivas kabojo netoli Saulės, o po akimirkos atsirado Liuteno orbitoje, už dvylikos su puse šviesmečių nuo Žemės.

Po to žmoniją sulaukyti jau buvo sunku. Prasidėjo didžioji migracija, per keletą šimtmečių žmonių "nutekėjimas" iš Žemės virto srautu. Migracijos kryptį lėmė klosčių išsidėstymas.

Kai kurios žvaigždės turėjo vieną išėjimą, kitos - du, tris ir netgi daugiau. Raudonasis supermilžinas Antaris pasirodė besąs čempionas: aplinkui jį buvo rasti šeši išėjimai, todėl jis ir tapo atraminiu tašku tiriant žvaigždžių sistemas rytinėse migracijos ribose.

Klostės buvo išsidėsčiusios išilgai spiralinės vijos, į kurią įeina Saulės sistema, todėl žmonija judėjo į kosmosą išilgai šios vijos ašies. Atstumas nuo kolonijos buvo matuojamas ne šviesmečiais, o poerdvinių "perėjimų taškų" skaičiumi. Kartais, norit pasiekti gretimą žvaigždę, reikėjo per klostę persikelti penkis šimtus šviesmečių atgal, o paskui sugrįžti.

Pačioje migracijos pradžioje žvalgybiniai laivai Antario sistemoje už 490 šviesmečių nuo Saulės aptiko žemės tipo planetą, kuri sukosi aplink bevardę G 3 spektrinės klasės žvaigždę. Laivo kapitono garbei žvaigždę pavadino Napjė, o planetą - Niu Providensu. Buvo sudarytos grupės jai tyrinėti, sistemai buvo skiriamos didžiulės lėšos. Mažiau nei per šimtą metų Niu Providensas tapo savarankiška planeta ir suklestėjo. Plėsdamasi kolonija ėmė ieškoti naujų žvaigždžių sistemų, kur galėtų panaudoti savo kapitalo ir darbo jėgos perteklių.

Napjė sistema išsidėsčiusi pakankamai arti

Žvaigždės - giganto Antario, todėl Niu Providensui atiteko net trys "perėjimai" - vienas vedė link paties Antario, už kitų dviejų buvo aptiktos žemės tipo planetos.

Šios planetos ir tapo nauju kolonizacijos objektu, vos tik Niu Providensas pakankamai sustiprėjo. Turinti daug metalo Helsgeito sistema traukė didžiules investicijas. Mažesnė resursų dalis buvo skiriama bevardės F8 spektrinės klasės žvaigždės palydovui tobulinti. Naujieji kolonistai planetą pavadino Alta, o žvaigždę - Valerija, bet greitai pavadinimą sutrumpino iki Val.

Kolonija Altoje didėjo, nors ir lėčiau nei Sandersono Pasaulis Helsgeito sistemoje, ir 2506 metais, kai jai sukako 200 metų, irgi pradėjo tyrinėti aplinkines žvaigždes. Bet Valerijos sistemoje buvo tik vienas perėjimo taškas, tad altiečių laivams tekdavo naudotis Napjė sistema, norit pasiekti Antarį arba Helsgeitą. 2510 metais prasidėjo derybos su Niu Providenso vyriausybe dėl laisvo altiečių laivų įėjimo į Napjė sistemą. Dar po dvejų metų, deryboms jau artėjant į pabaigą, problema savaimė išnyko.

2512 metais rugpjūčio 3 dieną, 17 valandą 32 minutės pagal Bendrą kalendorių, altiečių

laineris "Klajūnas" pranešė, kad jo prietaisai nefiksuoja Val - Napjė perėjimo taško. Ten iškart buvo nusiųsti žvalgybiniai laivai, ir po kelių savaičių jie nustatė katastrofos pobūdį. Dėl niekam nežinomų priežasčių vienintelis perėjimo taškas Valerijos sistemoje pradingo, ir Alta liko atskirta nuo likusio pasaulio.

Admiraliteto pastatas - tai neišvaizdus stiklo bei plieno kalnas, pasilikęs nuo Altos kolonijos įkūrimo laikų. Dreikas su Vilsonu išlipo iš limuzino priešais pagrindinį įėjimą, atsakė į apsaugininkų pasisveikinimą ir pro armuoto stiklo duris įėjo į erdvų holą. Centrinė Žemės vyriausybė šį pastatą buvo paskyrusi reprezentacijoms ir ambasadoriaus rezidencijai. Marmurinėje mozaikoje ant grindų dar buvo galima įžvelgti pažįstamus Žmonijos Motinos kontinentų kontūrus.

Apsaugininkas, sėdintis armuoto stiklo kabinėje, su svečiais elgėsi be ceremonijų. Paprašė jų įdėti identifikacinius diskus į specialias angas kabinos sienoje. Kompiuteris rūsyje patvirtino svečių tapatybę ir įžiebė žalią šviesą. Apsaugininkas atidavė pagarbą ir grąžino jiems identifikatorius....